

אפיק ושות' עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS & NOTARY

גיליון 457: 21 ינואר, 2026
Issue 457: January 21, 2026

הגיליון המקצועי הדו שבועי של [אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון](#)
The Bi-Weekly Professional Magazine of [Afik & Co, Attorneys and Notary](#)

החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב-יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609, פקס 03-609.5.609
103 Ha'Hashmonaim St., POB 20144, Tel Aviv 6120101, Israel, Telephone: +972-3-609.3.609

Afik & Co. conmemora el Día Internacional del Mariachi (21 de enero), dedicado a la música tradicional mexicana, un pilar fundamental de la cultura y la identidad de México.

אפיק ושות' מציינת את יום המריאצ'י הבינלאומי (21 בינואר), המוקדש למוזיקה המקסיקנית המסורתית, המהווה נכס צאן ברזל בתרבות ובזהות של מקסיקו.

Afik & Co. marks International Mariachi Day (January 21), dedicated to traditional Mexican music, a cornerstone of Mexico's culture and identity.

1. מלחמת שלושים השנים החוזית - הסוף? / דורון אפיק, עו"ד, גלעד בר-עמי, עו"ד

The Thirty Years' Contract War - The End? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, Adv.

מאמר הדין במלחמה ארוכת השנים על אופן פרשנות חוזה בישראל, החל מפסק דין אפרופים וכלה בתיקון השני לחוק החוזים מתחילת 2026 שאינו הרבה מעבר לפופוליסטיקה. את המאמר כתבו עו"ד דורון אפיק ועו"ד גלעד בר-עמי ממשרד אפיק ושות'.

את המאמר בשפה העברית ניתן למצוא בקישור: <http://he.afiklaw.com/articles/a457>

An article discussing the long-standing battle over contract interpretation in Israel, ranging from the 'Apropos' ruling to the Second Amendment to the Contracts Law of early 2026 - a move described as little more than populism. The article was written by Adv. Doron Afik and Adv. Gilad Bar-Ami of Afik & Co. The article in English may be found at the link: <https://www.afiklaw.com/articles/a457>

2. עדכוני פסיקה

Legal Updates

א. לבעל מניות בחברה המתנהלת כמעין שותפות זכות גישה מורחבת למידע פיננסי וניהולי של החברה

מחוזי חיפה: בחברה המתנהלת כמעין שותפות חלה זכות עיון מורחבת אם נדרש לקבלת החלטה באסיפה הכללית או להגנה על זכויות בעל המניות, אך בכפוף לתום הלב ושמירה על סודות מסחריים. לקריאה נוספת: <https://www.afiklaw.com/updates/19505>

A shareholder in a company conducted as a "quasi-partnership" has expanded access to the

company's financial and management information. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19506>

ב. בעבירות אחריות קפידה בעל משרה לא יישא באחריות אם פעל באמצעים סבירים למנוע את העבירה
שלום פ"ת: כאשר מדובר באחריות קפידה לא נדרש להוכיח יסוד נפשי של מחשבה פלילית או רשלנות ודי בהוכחת היסוד העובדתי של העבירה, אולם בעל המשרה לא יישא באחריות אם פעל ללא מחשבה פלילית או רשלנות ונקט בכל האמצעים הסבירים למניעת העבירה. לקריאה נוספת: <http://he.afiklaw.com/updates/19507>

In strict liability offenses, an officer will not be held liable if he acted by reasonable means to prevent the offense. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19508>

ג. כתב וויתור שנחתם באמצעות שלוח תקף ומחייב את השולח אם אישר זאת בהתנהגותו בדיעבד
מחוזי י-ם: הרשאה לפעולה משפטית, ובכלל זה חתימה על ויתור, יכולה להיווצר לא רק בהסכמה מראש, אלא גם באמצעות מצג כלפי צד שלישי או חוסר פעולה מצד השולח לאחר המעשה. לקריאה נוספת: <https://he.afiklaw.com/updates/19509>

A waiver of claims signed by an agent is valid and binds the principal if ratified through subsequent conduct. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19510>

ד. רישום סימן מסחר מילולי בידיעה על שימוש קודם של מתחרה עלול להימחק בשל חוסר תום לב
רשם סימני המסחר ירושלים: סימן מסחר שאינו כשיר לרישום, המהווה תחרות בלתי הוגנת או שנרשם בחוסר תום לב, דינו להימחק. לקריאה נוספת: <https://he.afiklaw.com/updates/19511>

Registration of a word mark with knowledge of a competitor's prior use is liable to be expunged due to bad faith. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19512>

ה. שימוש ביצירה לצרכי תעמולה פוליטית ללא הסכמת היוצר תהווה הפרת זכויות יוצרים
שלום כ"ס: שימוש ביצירה מוזיקלית במסגרת סרטון תעמולת בחירות ללא רשות היוצר מהווה הפרת זכות יוצרים ופגיעה בזכות המוסרית. לקריאה נוספת: <https://he.afiklaw.com/updates/19513>

The use of a work for political propaganda purposes without the creator's consent constitutes copyright infringement. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19514>

ו. אחריות מתווך המקרקעין אינה כוללת בדיקות משפטיות ותכנוניות מעמיקות או בירור תניות חוזיות
מחוזי באר שבע: מתווך מחויב לפעול בנאמנות, בהגינות ובדרך מקובלת כלפי לקוחותיו, חייב למסור ללקוח כל מידע שיש בידו בעניין מהותי הנוגע לנכס נשוא עסקת התיווך. לקריאה נוספת: <https://he.afiklaw.com/updates/19515>

The realtor's responsibility does not include in-depth legal and planning examinations or the clarification of contractual terms. Read more at: <https://www.afiklaw.com/updates/19516>

אפיק משפטי הוא המגזין המקצועי של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, המופץ אחת לשבועיים לקהל של אלפי אנשים ברחבי העולם וכולל מידע מקצועי תמציתי בנושאים משפטיים-עסקיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו/צרפו אותי לרשימת התפוצה". מגזין זה כפוף לזכויות יוצרים אך ניתן להעבירו לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמות וללא כל שינוי. אין באמור במגזין ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות לעורך דין על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי. **למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>**

Afik News is the bi-weekly legal and business Israel news bulletin published by Afik & Co. (www.afiklaw.com). Afik News is sent every second week to an audience of thousands of subscribers worldwide and includes concise professional data on legal and business Israeli related issues of interest to the business community in areas in which the Afik & Co. firm advises. For removal (or joining) the mailing list please send an email to newsletter@afiklaw.com with the title "Please remove from mailing list" or "Please add me to the mailing list." The Afik News bulletin is copyrighted but may be freely transferred provided it is sent as a whole and without any changes. Nothing contained in the Afik News may be treated as a legal advice. Please contact an attorney for a specific advice with any legal issue you may have.

For previous Afik News publication see <http://www.afiklaw.com>

1. מלחמת שלושים השנים החוזית - הסוף? / דורון אפיק, עו"ד, גלעד בר-עמי, עו"ד	1.
The Thirty Years' Contract War - The End? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, Adv.	
מאמר הדן במלחמה ארוכת השנים על אופן פרשנות חוזה בישראל, החל מפסק דין אפרופים וכלה בתיקון השני לחוק החוזים מתחילת 2026 שאינו הרבה מעבר לפופוליסטיקה. את המאמר כתבו עו"ד דורון אפיק ועו"ד גלעד בר-עמי ממשרד אפיק ושות'. עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com), שהינו חלק מרשת המשרדים BOKS International (www.boks-international.com). דורון המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. עו"ד גלעד בר-עמי הינו עו"ד בכיר במשרד אפיק ושות' ומתמקד בתחום החוזים, משפט מסחרי, דיני חברות, דיני תקשורת (עסקאות ורגולציה), עסקאות בינלאומיות, יבוא ובעבר שימש כאחראי על ציות בפועל בחברת פלאפון תקשורת בע"מ. את המאמר ניתן למצוא בקישור: http://he.afiklaw.com/articles/a457	
An article discussing the long-standing battle over contract interpretation in Israel, ranging from the 'Apropos' ruling to the Second Amendment to the Contracts Law of early 2026 - a move described as little more than populism. The article was written by Adv. Doron Afik and Adv. Gilad Bar-Ami of Afik & Co. Doron Afik, Esq. is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com), which is part of BOKS International (www.boks-international.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. Gilad Bar-Ami is senior lawyer at Afik & Co., focusing primarily on commercial law, corporate law, telecommunications law (transactions and regulation), international transactions and imports. The article in English may be found at the link: https://www.afiklaw.com/articles/a457	
עדכוני פסיקה	2.
Legal Updates	
א. לבעל מניות בחברה המתנהלת כמעין שותפות זכות גישה מורחבת למידע פיננסי וניהולי של החברה	
ת"א 48347-07-23 יטח נ' גרינברג ואח', 25.12.2025, בית המשפט המחוזי בחיפה, כב' השופט הבכיר רון סוקול	
אישה ירשה מבעלה המנוח מניות בחברה פרטית ודרשה לעיין במסמכי החברה, לאחר שבעל המניות האחר (שותפו העסקי של בעלה המנוח) מנע ממנה מידע על התנהלותה הכספית של החברה והחלטות ניהוליות שהתקבלו לאורך שנים. בית המשפט קיבל את התביעה בנוגע לזכות העיון וקבע, כי בעלת המניות זכאית לקבל מידע על עסקי החברה. חוק החברות מעגן את זכותו של בעל מניות לעיין במסמכי החברה. הזכות כוללת עיון בפרוטוקולים של אסיפות כלליות, תקנון, דוחות כספיים ומרשם בעלי המניות, אך ניתן לסייג את היקף זכות העיון במקרים מסוימים. ככל שמדובר בחברה פרטית הפועלת כמעין שותפות, זכות העיון מורחבת לעיתים גם למסמכים נוספים אם העיון נדרש לצורך קבלת החלטה באסיפה הכללית או לשם הגנה על זכויות בעל המניות, וזאת בכפוף לחובת תום הלב ושמירה על סודות מסחריים. כאן, האישה שירשה את זכויותיו של המנוח במניות, ירשה גם כל זכות הנהליות לזכות הבעלות במניות, לרבות זכות העיון במסמכים קודם לפטירתו. זכות העיון נועדה למטרה ראויה מאחר שהחברה התנהלה כמעין שותפות כאשר שותפו העסקי של בעל המניות המנוח ניהל את החברה במשך שנים רבות והתעורר חשש לפעילות מקפחת, בין היתר, בשל שימוש בחברה כ"צינור" לנטילת הלוואות פרטיות. משכך, החברה תמציא לעיונה של בעלת המניות מסמכים לתקופה שמתחילה 7 שנים לפני הגשת התביעה.	
A shareholder in a company conducted as a "quasi-partnership" has expanded access to the company's financial and management information	
A woman inherited shares in a private company from her late husband and demanded to inspect the company's documents, after the other shareholder (her late husband's business partner) withheld information regarding the company's financial conduct and management decisions made over the years. The Court granted the claim regarding the right of inspection and held that a shareholder is entitled to receive information about the company's affairs. The Israeli companies law anchors a shareholder's right to inspect company documents, including protocols of general meetings, articles of association, financial statements and the share register, although the scope of the right of inspection may be restricted in certain cases. In cases involving a private company acting as a "quasi-partnership", the right of inspection is sometimes extended to additional documents if the inspection is required for making a decision at a general meeting or for protecting the shareholder's rights, subject to the principle of good faith and the protection of trade secrets. In this case, the woman who inherited the deceased's rights in the shares also inherited all rights ancillary to the ownership of the shares, including the right to inspect documents from the period prior to his death. The right of inspection was deemed to serve a "proper purpose", as the company operated as a quasi-partnership where the late partner's associate managed the company for many years, raising	

concerns of "oppression of the minority", including the use of the company as a "conduit" for taking private loans. Consequently, the company shall produce for the shareholder's inspection documents for a period beginning seven years prior to the filing of the lawsuit.	
ב. בעבירות אחריות קפידה בעל משרה לא יישא באחריות אם פעל באמצעים סבירים למנוע את העבירה	
תפ (פ"ת) 22481-04-17 מדינת ישראל נ' הובלות אלג'מל בע"מ ואח', 18.12.2025, בית משפט השלום פתח תקווה, כב' השופט דרור קלייטמן	
נושאי משרה הואשמו בעבירות שונות של הפרת אחריות נושא משרה בשל הפעלת אתר פיראטי לסילוק פסולת ללא רישיון וללא תשתיות מתאימות, תוך גרימת מפגעים סביבתיים קשים. בית המשפט קבע, כי רק חלקם של נושאי המשרה אשמים בהפרת חובת האחריות המוטלת עליהם כנושאי משרה. כאשר מדובר בעבירות אשר האחריות בגינם היא אחריות קפידה, הרי שאין חובה להראות כי לנושא המשרה הייתה מחשבה פלילית או שהוא נקט ברשלנות אלא מספיק אך להוכיח שהעבירה בוצעה, על מנת להטיל אחריות על נושא המשרה. במקרה של אחריות קפידה, כאמור, נושא משרה ימצא לא אחראי רק אם יראה שפעל ללא מחשבה פלילית ונקט בכל האמצעים הסבירים למנוע את העבירה. כאן, חלק מנושאי המשרה ביצעו את העבירות בעצמם ולכן יש להם מחשבה פלילית והם לא יכולים לטעון כי נקטו אמצעים למנוע אותן. לעומתם, חלק מנושאי המשרה התריעו בפני הרשויות על ביצוע העבירות וניסו למנוע אותן, לרבות באמצעות הליכים משפטיים כנגד נושאי משרה אחרים ועל כן נקטו בכל האמצעים הסבירים למנוע את העבירה ולא ניתן להטיל עליהם אחריות.	
In strict liability offenses, an officer will not be held liable if he acted by reasonable means to prevent the offense	
Several officers of a corporation were charged with various breaches of fiduciary duty due to the operation of a pirated waste disposal site without a license and without proper infrastructure, while causing severe environmental hazards. The Court held that only some of the officers were guilty of breaching fiduciary duty imposed on them as officers. When it comes to offenses for which the liability is strict, there is no need to show that the officer had criminal intentions or that he acted negligently, and it is sufficient to prove that the offense was committed in order to impose liability on the officer. In the case of such strict liability, an officer will be found to bear no liability only if he can show that he acted without criminal intent and took all reasonable measures to prevent the offense. Here, some of the officers committed the offenses themselves and therefore have criminal intent and cannot content to have taken measures to prevent them. Meanwhile, some of the other officers warned the authorities about the offenses and tried to prevent them, including through legal proceedings initiated against other officers, and therefore have taken all reasonable measures to prevent the offense and cannot be held liable.	
ג. כתב וויתור שנחתם באמצעות שלוח תקף ומחייב את השולח אם אישר זאת בהתנהגותו בדיעבד	
ת"א 46640-02-22 ירדן מדיצ'י נ' ברזלי דפנה גלעד ובעז - חברה לראיית חשבון, 24.12.2025, בית המשפט המחוזי בירושלים, כב' השופט אלעזר נחלון	
חברי ועד של קבוצת רכישה במקרקעין חתמו בשם חברי הקבוצה על כתב ויתור טענות כתנאי לקבלת כספי עודפים מהפרויקט, אולם מאוחר יותר טענו חלק מחברי הקבוצה כי הוויתור נחתם ללא הסכמתם. בית המשפט קבע כי כתב הוויתור תקף ומחייב את חברי הקבוצה מכוח התנהגותם. כתב ויתור הוא חוזה המקים מחסום דיוני (מניעות) מפני תביעות עתידיות. הרשאה לפעולה משפטית, ובכלל זה חתימה על ויתור, יכולה להיווצר לא רק בהסכמה מראש, אלא גם באמצעות מצג כלפי צד שלישי או חוסר פעולה מצד השולח לאחר המעשה. במקרה זה, חברי הקבוצה היו מודעים לחתימת הוועד, קיבלו את הכספים ששולמו מכוחו של הסכם הוויתור ולא מחו בזמן אמת על עצם ההרשאה. התנהגות זו יצרה מצג של ויתור סופי כלפי צד שלישי, המונע מהם, מכוח עקרון תום הלב, להתנער מההסכם ולתבוע בגין עניינים שהיו ידועים להם בעת קבלת התשלום.	
A waiver of claims signed by an agent is valid and binds the principal if ratified through subsequent conduct	
Committee members of a real estate purchase group signed a waiver of claims on behalf of the purchase group members as a condition for receiving surplus funds from the project, but some group members later contended that the waiver was signed without their authorization. The Court held that the waiver is valid and binds the group members by virtue of their conduct. A waiver is a contract that establishes a procedural barrier (estoppel) against future claims. Authorization for a legal action, including signing a waiver, can be established not only by prior consent but also through representation to a third party or the principal's inaction after the fact. In this case, the group members were aware of the committee's signature, received the funds paid under the waiver agreement and did not protest the authorization in real time. This conduct created a representation of final waiver toward a third party, preventing them, under the principle of good faith, from disaffirming the agreement and suing for matters known to them at the time of payment.	

ד. רישום סימן מסחר מילולי בידיעה על שימוש קודם של מתחרה עלול להימחק בשל חוסר תום לב	ד.
340657/ אריאלה לביא נ' מזור- מימוש זכויות רפואיות בע"מ, 24.12.2025, רשם סימני המסחר ירושלים, הפוסקת בקניין רוחני ד"ר ריה ישראלי	
חברה רשמה את השם "מזור" כסימן מסחרי מילולי לא מעוצב, למרות שידעה שחברה אחרת עושה שימוש מסחרי בשם הזה כבר מספר שנים. הפוסקת בקניין רוחני הורתה על מחיקת סימן המסחר מהפנקס. רישומו של סימן מסחר נועד להגן על המוניטין שיש לבעל הסימן, למנוע הטעיה של הציבור ולאפשר חיי מסחר הוגנים. סימן מסחר שנרשם למרות שאינו כשיר לרישום היות שהוא נעדר אופי מבחין מולד או נרכש, שרישומו מהווה תחרות בלתי הוגנת או שנרשם בחוסר תום לב, ימחק מן הפנקס. כאן, המילה "מזור" היא מילה מילונית המתארת שירות כללי של מרפאה או תרופה, ולכן נעדרת אופי מבחין מולד. המילה לבדה לא רכשה אופי מבחין המזוהה רק עם החברה. יתרה מכך, הרישום נעשה בחוסר תום לב קיצוני - החברה ניצלה את הרישום כדי לחסום מתחרה שעשתה שימוש בשם ולא כדי למנוע הטעיה של הציבור. לפיכך, הסימן המסחרי נמחק מהפנקס.	
Registration of a word mark with knowledge of a competitor's prior use is liable to be expunged due to bad faith	
A company registered the name "Mazor" as a non-stylized word mark, despite knowing that another company had been using the name commercially for several years. The IP Adjudicator ordered the expungement of the trademark from the Register. The registration of a trademark is intended to protect the trademark owner's reputation, prevent deception of the public, and facilitate fair trade. A trademark registered despite being ineligible for registration due to a lack of inherent or acquired distinctiveness, or where its registration constitutes unfair competition or was effected in bad faith, shall be expunged from the Register. Here, the word "Mazor" is a Hebrew dictionary word describing a general service of a cure or remedy and thus lacks inherent distinctiveness. The word alone did not acquire distinctiveness identified solely with the company. Moreover, the registration was effected in extreme bad faith - the company exploited the registration to block a competitor using the name, rather than to prevent public deception. Therefore, the trademark was expunged from the Register.	
ה. שימוש ביצירה לצרכי תעמולה פוליטית ללא הסכמת היוצר תהווה הפרת זכויות יוצרים	
ת"א 43860-02-24 מתי כספי נ' אברהם סלמה, 22.12.2025, בית משפט השלום בכפר סבא, כבוד השופט איתי רגב	
מועמד לראשות עיריית כפר סבא, עשה שימוש בשיר "סיבה טובה" עם לחן של מתי כספי בסרטון תעמולת בחירות שהופץ ברשתות החברתיות, ללא הרשאה מאת המחבר וכן ללא אישור ותשלום תמלוגים לאקו"ם, למרות פנייתו אליה. בית המשפט קיבל את התביעה בשל הפרת זכויות היוצרים. חוק זכויות יוצרים מגדיר, כי היוצר של יצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה, וכי ליוצר גם זכות מוסרית ביצירתו. במידה והופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, ואולם המפר היה תמים ולא ידע במועד ההפרה, כי קיימת זכות יוצרים ביצירה, לא יחויב בתשלום פיצויים עקב ההפרה. זכות היוצר היא, כי לא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר וכן כי לא תיעשה פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, והכל אם יש באילו מהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר. תפקידן של חברות התמלוגים הוא גביית התמלוגים על שימוש ביצירה בלבד. כאן, המועמד הפר את זכויות היוצרים הקנייניות והמוסריות של מתי כספי, תוך שימוש בלחן בקמפיין פוליטי ללא רשות, תוך ביצוע שינויים במילים ובלחן ללא מתן קרדיט כנדרש. לא קיימת הגנת "המפר התמים" מאחר שהמועמד ידע על קיום הזכויות כשפנה לאקו"ם. מכיוון שהשימוש הפוליטי והשינויים ביצירה פגעו בשמו ובכבודו של היוצר, המועמד חויב בפיצוי ללא הוכחת נזק של 70,000 ₪ בגין ההפרות.	
The use of a work for political propaganda purposes without the creator's consent constitutes copyright infringement	
A candidate for the mayor of Kfar Saba used the song "Siba Tova," composed by Matti Caspi, in a political campaign video distributed on social media without authorization from the composer and without approval or payment of royalties to ACUM (Society of Authors, Composers and Music Publishers in Israel), despite his outreach to them. The Court accepted the lawsuit due to the infringement of copyrights. The Israeli Copyright law sets that the author of a work is the first owner of the copyright in the work and that the author also has a moral right in his creation; in the event that a copyright or a moral right was infringed, if the infringer was innocent and did not know at the time of the infringement that a copyright exists in the work, he shall not be liable for damages due to the infringement. The author's right is that no defect is cast upon his work and no distortion or other modification of form shall be made to it and also that no derogatory action shall be taken in relation to that work, all if any of these are likely to harm the honor or the reputation of the author. The role of the royalty companies is the collection of royalties for the use of the work only. In this case, the candidate infringed upon the economic and moral rights of Matti Caspi by using the melody in a political campaign without authorization, while making alterations to the lyrics and melody and all without providing required attribution. The 'innocent infringer' defense is not available, as the candidate was aware of the existence of the rights when he contacted ACUM. The political use and the modifications to the work harmed the creator's reputation and dignity, and the candidate is to pay ILS 70,000 statutory damages for the infringements.	

אחריות מתווך המקרקעין אינה כוללת בדיקות משפטיות ותכנוניות מעמיקות או בירור תניות חוזיות	ו.
תא 7137-09-18 נתנאל אטיאס נ' אלון גורן, 16.11.2025, בית המשפט המחוזי בבאר שבע, כב' השופט יעקב דינו	
רוכשי חלקות קרקע חקלאיות טענו, כי מתווך המקרקעין אשר שימש גם כאיש השיווק של העסקה, הסתיר מהם יחד עם אחרים את קיומו של סעיף בחוזה החכירה מול רשות מקרקעי ישראל, המאפשר למדינה להשיב לעצמה את הקרקע במקרה של שינוי ייעוד, ואכן הייעוד שונה והקרקע נלקחה תמורת פיצוי נמוך. בית המשפט דחה את התביעה כנגד המתווך כיוון שהוא לא הפר את חובת האמון שלו. בהתאם לחוק המתווכים, מתווך מחויב לפעול בנאמנות, בהגינות ובדרך מקובלת כלפי לקוחותיו, חייב למסור ללקוח כל מידע שיש בידו בעניין מהותי הנוגע לנכס נשוא עסקת התיווך, כאשר הפרת חובת הגילוי לגבי מידע שהיה על המתווך לגלות (לפי דין, נוהג או נסיבות) עשויה להיחשב כהטעיה במחדל. בענייננו, למתווך לא היה יתרון מידע על הרוכשים בנוגע להשגת נתונים תכנוניים עדכניים, שכן הסתמכותו על מכתבים בנידון הייתה סבירה, המתווך לא ידע על הסעיף בחוזה החכירה מול רשות מקרקעי ישראל, לא הסתיר אותו במכוון והרוכשים עודכנו לגבי הסעיף מעורך דינם. אחריות המתווך אינה כוללת בדיקות משפטיות ותכנוניות מעמיקות או בירור תניות חוזיות, שכן אלו באחריותם הבלעדית של עורכי הדין.	
The realtor's responsibility does not include in-depth legal and planning examinations or the clarification of contractual terms	
Purchasers of agricultural land plots claimed that the realtor who also served as the transaction's marketing agent, along with others, concealed from them the existence of a clause in the lease agreement with the Israel Land Authority. This clause allowed the state to reclaim the land in the event of a change in its designation. Ultimately, the designation was indeed changed and the land was reclaimed by the state in exchange for a low compensation. The Court dismissed the lawsuit against the realtor because he did not breach his fiduciary duty. Under the Israeli Realtors Law, a realtor is obligated to act with loyalty, fairness, and in a customary manner toward its clients and must provide the client with all information in its possession regarding any material matter concerning the property subject to the brokerage transaction. A breach of the disclosure duty regarding information that the realtor should have disclosed (under law, custom, or circumstances) may be deemed misleading by omission. In this case, the realtor did not have an informational advantage over the purchasers regarding obtaining up-to-date planning data, as his reliance on letters regarding the matter was reasonable. The realtor was unaware of the clause in the lease agreement with the Israel Land Authority, did not intentionally conceal it and the purchasers were informed about the clause by their lawyer. A realtor's responsibility does not include in-depth legal and planning examinations or the clarification of contractual terms, as these are the exclusive responsibility of the lawyers.	

מלחמת שלושים השנים החוזית - הסוף? דורון אפיק, עו"ד, גלעד בר-עמי, עו"ד

במלחמת שלושים השנים שהתנהלה באירופה בין 1618 - 1648, איבדו את חייהם מיליוני אנשים, היא הסתיימה בהסכם שלום וסטפאליה ועד למלחמת העולם הראשונה נחשבה למלחמה ההרסנית ביותר בהיסטוריה. לעומת סכסוך קצר ושולי זה, בישראל מתנהלת מזה 30 שנה (החל מיום 06.04.1995) מלחמת החוזים מלחמה חסרת פשרות וחסרת הסכמי שלום, בין הכנסת לבין בית המשפט העליון ובינו לבין עצמו, אשר בינואר, 2026, אולי הגיעה לקיצה בהכרזת ניצחון מלווה בתרועות ניצחון של הממשלה.

כיצד מפרשים חוזה? התשובה הפשוטה היא - לפי מה שכתוב בו, קרי, לשון החוזה ורק כאשר לשון החוזה חסרה או אינה ברורה מנסים להתחקות אחרי כוונת הצדדים גם באמצעות נסיבות חיצוניות. תשובה אינואיטיבית זו היתה גם האופן בו בתי המשפט יישמו את הוראת הפרשנות שבחוק החוזים מחקיקתו ב- 1973 ועד ל- 1995 בה קבע בית המשפט העליון ב'הלכת אפרופים'¹ כי יש לבחון את הלשון והנסיבות יחד וגם אם הלשון ברורה ניתן להעדיף את האופן בו השופט מפרש את כוונת הצדדים על פני לשון החוזה. קרי, בית המשפט יכול לפרש חוזה לפי הבנתו את כוונת הצדדים ואף בניגוד ללשון החוזה². במילים אחרות: גזר דין מוות לוודאות החוזית בישראל.

לאחר ביקורת ציבורית ואקדמאית רבה ועשר שנים הגיעה ההזדמנות לבטל את הלכת אפרופים אך במקום זאת, בית המשפט העליון בהרכב מורחב רק מיתן אותה במעט כשקבע כי לשון החוזה היא האינדיקציה לכוונת הצדדים³. פסקי דין נוספים נטו לתת עדיפות ללשון חד משמעית של הסכם, אך בפועל לא נתנו מענה ברור לחוסר הוודאות אלא החליפו אותה מ'מה התוצאה שירצה השופט?' ל'מי יהיה השופט?'. והמלחמה נמשכה, עד שהכנסת החליטה בשנת 2011 לתקן את חוק החוזים ולהבהיר שלשון החוזה היא הקובעת⁴, רק כדי שבית המשפט יקבע כי למרות תיקון החוק, הלכת אפרופים עדיין בתוקף⁵.

בשנים האחרונות בית המשפט העליון בפועל ביטל את הלכת אפרופים בהלכת ביבי כבישים בסוף 2019, בה נקבע, כי במקרה של חוזה עסקי בין צדדים מתוחכמים ומיוצגים, לשון החוזה היא הקובעת הבלעדית, להבדיל מחוזים אישיים בין אנשים ללא ייצוג משפטי⁶. פסקי דין רבים לאחר מכן קיבעו את ההלכה⁷ ובפועל ניתן היה לקבוע בבירור כי הלכת אפרופים, לפחות ביחס לחוזים בין צדדים מתוחכמים ומיוצגים, חלפה מהעולם. והכל, עד שהממשלה הכריזה בינואר 2026 על הצלחתה לנצח את מערכת בתי המשפט על ידי תיקון נוסף לחוק החוזים (כחלק מהמהפכה המשפטית שהממשלה פועלת לבצע). והתיקון, מה הוא קובע? בעיקרו הוא הלכת ביבי כבישים, כפי שהיא מיושמת כבר 6 שנים, ומבהיר שהצדדים עצמם רשאים לקבוע בחוזה כיצד הוא יפורש.

אז (ונשים בצד מלחמות מיותרות ומתוקשרות) מה המצב המשפטי בישראל לגבי פרשנות חוזים נכון לתחילת 2026? די זהה למצב שהיה בסוף 2025 עם הבהרה שהצדדים יכולים לקבוע בעצמם את הדרך בה החוזה יפורש (דבר שבכל מקרה חל אם מכבדים את לשון החוזה והחוזה מנוסח בצורה מקצועית). ביחוד בעידן ה-AI, כאשר ניתן לייצר הסכמים באמצעות שאילתא אינטרנטית, חשוב ביותר להיות מיוצג על ידי עורך דין בעל מומחיות בתחום⁸ וגם לא להסתפק בעורך דין חסר ניסיון בתחום, מכיוון שבסופו של דבר, בוודאי בין צדדים מתוחכמים, לחשיבותה של ניסוח הוראות החוזה מתווספת היכולת, באמצעות ניסוח זהיר ומקצועי, לקבוע את אופן פרשנותו וניסוח לא טוב עלול לגרום לתוצאות שהצדדים לא התכוונו אליהן.

¹ עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין המוסמך בישראל ובניו יורק והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com), שהינו חלק מרשת המשרדים BOKS International (www.boks-international.com). דורון המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, מימון ומשפט ימי ואף הרצה בתחומי מומחיותו, לרבות במסגרת תואר Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות) ומשמש גם כבורר וכנאמן בנאמנויות ישראליות ובינלאומיות. עו"ד גלעד בר-עמי הינו עו"ד בכיר במשרד אפיק ושות' ומתמקד בתחום החוזים, משפט מסחרי, דיני חברות, דיני תקשורת (עסקאות ורגולציה), עסקאות בינלאומיות, יבוא ובעבר שימש כאחראי על ציות בפועל בחברת פלאפון תקשורת בע"מ. אין בסקירה כללית זו מושם ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

² ע"א 4628/93 מדינת ישראל נ' אפרופים שיכון ויוזם (1991) בע"מ, 265 (06.04.1995), בית המשפט העליון, כב' המשנה לנשיא אהרון ברק, כב' השופט דב לוי, כב' השופט אליהו מצא - ראו: על וילהלם טל, ביבי והוודאות המשפטית החוזית בישראל/ דורון אפיק עו"ד, פורסם ב אפיק משפטי 308 06.05.2020 <https://he.afiklaw.com/articles/a308>

³ דני"א 2045/05 ארגון מגדלי ירקות אגודה חקלאית שיתופית ב נ' מדינת ישראל (11.05.2006), בית המשפט העליון, כב' הנשיא אהרון ברק, כב' המשנה לנשיא מישאל חשין, כב' השופטים דורית ביניש, אליעזר ריבלין, אילה פרוקצ'יה, אדמונד לוי, אשר גרוניס, מרים נאור, סלים גובראן - <https://he.afiklaw.com/caselaw/19439>

⁴ ראו: תיקון מספר 2 לחוק החוזים- האם חקיקת הכנסת מחייבת את בתי המשפט/ שירה זקן פורת, עו"ד ודורון אפיק, עו"ד, פורסם באפיק משפטי 096 29.02.2012 <https://he.afiklaw.com/articles/a096>

⁵ ראו: על וילהלם טל, ביבי והוודאות המשפטית החוזית בישראל/ דורון אפיק עו"ד, פורסם ב אפיק משפטי 308 06.05.2020 <https://he.afiklaw.com/articles/a308>

⁶ למשל, ע"א 7/24 משה לוי נ' נכסי מלכת שבא- אילת (23.11.2025), בית המשפט העליון, כב' המשנה לנשיא נעם סולברג וכב' השופטים יעל וילנר ואלכס שטיין - <https://he.afiklaw.com/caselaw/19156>

⁷ ראו: על עורך דין גוגל (אחיו של ד"ר גוגל, הרופא) והסכמי ממון/ עו"ד דורון אפיק, פורסם באפיק משפטי 411 17.04.2024 <https://he.afiklaw.com/articles/a411>

⁸ ראו: על עורך דין גוגל (אחיו של ד"ר גוגל, הרופא) והסכמי ממון/ עו"ד דורון אפיק, פורסם באפיק משפטי 411 17.04.2024 <https://he.afiklaw.com/articles/a411>

The Thirty Years' Contract War - The End? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, Adv.*

In the Thirty Years' War waged in Europe between 1618 and 1648, millions of people lost their lives; it ended with the Peace of Westphalia, and until World War I, it was considered the most destructive war in history. In contrast to this brief and marginal conflict, a "War of Contracts" has been waging in Israel for 30 years (starting on April 6, 1995)—an uncompromising war lacking any peace treaties—between the Knesset and the Supreme Court, and within the Court itself. In January 2026, this war may have reached its end with a declaration of victory by the Government, accompanied by triumphant fanfare.

How is a contract interpreted? The simple answer is: according to what is written in it—i.e., the language of the contract. Only when the contract's language is lacking or unclear does one attempt to trace the parties' intent by examining external circumstances. This intuitive answer was also the manner in which the courts applied the interpretation provision of the Contracts Law from its enactment in 1973 until 1995. In 1995, the Supreme Court ruled in the *Apropim* Precedent¹ that the language and circumstances must be examined together. It established that even if the language is clear, preference may be given to the way the judge interprets the parties' intent over the contract's actual language. In effect, the Court could interpret a contract according to its understanding of the parties' intent, even contrary to the contract's text². In other words: a death sentence for contractual certainty in Israel.

After much public and academic criticism, and after ten years had passed, an opportunity arrived to overturn the *Apropim* ruling. Instead, an expanded panel of the Supreme Court merely moderated it slightly, finding that the contract's language serves as the indication of the parties' intent³. Subsequent findings tended to prioritize the unequivocal language of an agreement, yet in practice, they provided no clear solution to the uncertainty. Instead, they merely shifted the question from "What result does the judge want?" to "Who will the judge be?" The war continued until the Knesset decided in 2011 to amend the Contracts Law and clarify that the contract's language is decisive⁴, only for the Court to find that despite the amendment, the *Apropim* ruling remained valid.⁵

In recent years, the Supreme Court effectively overturned the *Apropim* ruling in the *Bibi Roads* case at the end of 2019. There, it was determined that in the case of a business contract between sophisticated and represented parties, the language of the contract is the sole determinant, as opposed to personal contracts between individuals without legal representation.⁶ Many subsequent rulings cemented this precedent⁷, and in practice, it could be clearly stated that the *Apropim* ruling - at least regarding contracts between sophisticated and represented parties - had passed from the world.

All this held true until the Government declared its success in defeating the court system in January 2026 via a further amendment to the Contracts Law (as part of the judicial revolution the Government is working to implement). And what does this amendment stipulate? Essentially, it is the *Bibi Roads* ruling, as it has been applied for 6 years, clarifying that the parties themselves are entitled to determine within the contract how it shall be interpreted.

So (putting aside unnecessary and media-heavy wars), what is the legal situation in Israel regarding contract interpretation as of early 2026? It is quite identical to the situation at the end of 2025, with the clarification that parties can determine for themselves the method by which the contract will be interpreted (something that applies in any case if the contract's language is respected and the contract is professionally drafted). Especially in the AI era, where agreements can be generated via a simple web query, it is of utmost importance to be represented by a lawyer with expertise in the field⁸. One should not settle for a lawyer lacking experience in this area, because ultimately—certainly between sophisticated parties—the importance of drafting the contract's provisions is augmented by the ability, through careful and professional drafting, to determine how they will be interpreted. Poor drafting is liable to lead to results the parties never intended.

* **Doron Afik, Esq.** is a notary public and an attorney admitted to practice in Israel and New York and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com), which is part of BOKS International (www.boks-international.com). Doron served an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. He is a graduate of a European Union alternative disputes resolution course and the ICC Master Class for arbitrators and also serves as arbitrator. **Gilad Bar-Ami** is senior lawyer at Afik & Co., focusing primarily on commercial law, corporate law, telecommunications law (transactions and regulation), international transactions and imports. This overview does not constitute any legal advice and it is recommended that you consult a lawyer specializing in this field before making any decision on the issues described in this overview. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com

¹ Civil Appeal 4628/93 *State of Israel v. Apropim Housing and Enterprise (1991) Ltd.*, IsrSC 49(2) 265 (06.04.1995), Supreme Court, Deputy President Aharon Barak, Justice Dov Levin, Justice Eliyahu Maza - <https://www.afiklaw.com/caselaw/19436>

² See On Wilhelm Tell, Bibi and Contractual Legal Certainty in Israel/Doron Afik, Esq., published in Afik News 308 06.05.2020 - <https://www.afiklaw.com/articles/a308>

³ Additional Civil Hearing 2045/05 *Vegetable Growers Organization v. State of Israel* (11.05.2006), Supreme Court, President Aharon Barak, Deputy President Mishael Cheshin, Justices Dorit Beinisch, Eliezer Rivlin, Ayala Procaccia, Edmond Levy, Asher Grunis, Miriam Naor, Salim Joubran - <https://www.afiklaw.com/caselaw/19441>

⁴ <https://www.afiklaw.com/updates/3351>

⁵ <https://www.afiklaw.com/updates/5981>

⁶ See On Wilhelm Tell, Bibi and Contractual Legal Certainty in Israel/Doron Afik, Esq., published in Afik News 308 06.05.2020 - <https://www.afiklaw.com/articles/a308>

⁷ For example, Civil Appeal 7/24 *Moshe Levy v. Queen of Sheba Assets-Eilat* (23.11.2025), Supreme Court, Deputy President Noam Sohlberg and Justices Yael Willner and Alex Stein - <https://www.afiklaw.com/caselaw/19446>

⁸ See: On Attorney Google (brother of Dr. Google, MD) and Prenuptial Agreements/ Doron Afik, Esq., Published in Afik News 411 17.04.2024 - <https://www.afiklaw.com/articles/a411>

La Guerra de los Treinta Años: ¿El fin? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, Abogado*

En la Guerra de los Treinta Años que tuvo lugar en Europa entre 1618 y 1648, perdieron la vida millones de personas; terminó con la Paz de Westfalia y, hasta la Primera Guerra Mundial, se consideró la guerra más destructiva de la historia. En comparación con este conflicto breve y marginal, en Israel se libra desde hace 30 años (a partir del 06/04/1995) la "Guerra de los Contratos", una guerra intransigente y sin tratados de paz, entre la Knéset (Parlamento) y la Corte Suprema, y dentro de la propia Corte. En enero de 2026, esta guerra tal vez haya llegado a su fin con una declaración de victoria del Gobierno acompañada de fanfarrias triunfales.

¿Cómo se interpreta un contrato? La respuesta simple es: según lo que está escrito en él, es decir, el lenguaje del contrato. Solo cuando el lenguaje del contrato es insuficiente o no está claro, se intenta rastrear la intención de las partes examinando también circunstancias externas. Esta respuesta intuitiva fue también la forma en que los tribunales aplicaron la disposición de interpretación de la Ley de Contratos desde su promulgación en 1973 hasta 1995. En 1995, la Corte Suprema determinó en la Doctrina *Apropim*¹ que se deben examinar el lenguaje y las circunstancias conjuntamente. Estableció que, incluso si el lenguaje es claro, se puede preferir la forma en que el juez interpreta la intención de las partes por encima del lenguaje del contrato. Es decir, el tribunal puede interpretar un contrato según su entendimiento de la intención de las partes e incluso en contra del lenguaje del contrato.² En otras palabras: una sentencia de muerte para la certeza contractual en Israel.

Tras muchas críticas públicas y académicas, y pasados diez años, llegó la oportunidad de anular la doctrina *Apropim*. Sin embargo, en su lugar, un panel ampliado del Tribunal Supremo solo la moderó ligeramente al determinar que el lenguaje del contrato es el indicio de la intención de las partes³. Sentencias posteriores tendieron a dar prioridad al lenguaje inequívoco de un acuerdo, pero en la práctica no dieron una respuesta clara a la incertidumbre, sino que simplemente cambiaron la pregunta de "¿Cuál es el resultado que querrá el juez?" a "¿Quién será el juez?". La guerra continuó hasta que la Knéset decidió en 2011 enmendar la Ley de Contratos y aclarar que el lenguaje del contrato es el determinante⁴, solo para que el Tribunal determinara que, a pesar de la enmienda de la ley, la doctrina *Apropim* seguía vigente.⁵

En los últimos años, el Tribunal Supremo anuló en la práctica la doctrina *Apropim* en la sentencia Bibi Roads a finales de 2019. Allí se determinó que, en el caso de un contrato comercial entre partes sofisticadas y representadas, el lenguaje del contrato es el determinante exclusivo, a diferencia de los contratos personales entre individuos sin representación legal.⁶ Muchas sentencias posteriores consolidaron esta jurisprudencia⁷ y, en la práctica, se podía afirmar claramente que la doctrina *Apropim* - al menos en relación con contratos entre partes sofisticadas y representadas - había desaparecido del mundo.

Todo esto se mantuvo hasta que el Gobierno declaró en enero de 2026 su éxito al vencer al sistema judicial mediante una enmienda adicional a la Ley de Contratos (como parte de la revolución judicial que el Gobierno está llevando a cabo). ¿Y qué establece la enmienda? En esencia, es la doctrina Bibi Roads, tal como se ha aplicado durante 6 años, y aclara que las propias partes tienen derecho a establecer en el contrato cómo se interpretará.

Entonces (dejando de lado guerras innecesarias y mediáticas), ¿cuál es la situación legal en Israel con respecto a la interpretación de contratos a principios de 2026? Bastante idéntica a la situación que existía a finales de 2025, con la aclaración de que las partes pueden determinar por sí mismas la forma en que se interpretará el contrato (algo que en cualquier caso se aplica si se respeta el lenguaje del contrato y este está redactado de manera profesional). Especialmente en la era de la IA, cuando se pueden generar acuerdos mediante una consulta en internet, es de suma importancia estar representado por un abogado con experiencia en el campo⁸. No se debe conformar con un abogado inexperto en esta área, porque al final - y ciertamente entre partes sofisticadas - a la importancia de la redacción de las disposiciones del contrato se suma la capacidad, mediante una redacción cuidadosa y profesional, de determinar la forma de su interpretación. Una mala redacción puede causar resultados que las partes no pretendían.

* **Doron Afik, Esq.** es notario público y abogado autorizado para ejercer en Israel y Nueva York, y es socio director de Afik & Co., Attorneys and Notaries (es.afiklaw.com), que forma parte de BOKS International (www.boks-international.com). Doron fue profesor adjunto en la Universidad Hebrea. Doron imparte clases de Fusiones y Adquisiciones como parte del programa EMBA. La práctica de Doron se centra principalmente en transacciones internacionales, incluyendo fusiones y adquisiciones, resolución de conflictos y cuestiones de derecho público. Es graduado de un curso de resolución alternativa de disputas de la Unión Europea y de la Clase Magistral de la ICC para árbitros, además de ejercer como árbitro. **Gilad Bar-Ami** es abogado senior en Afik & Co., centrado principalmente en derecho mercantil, derecho corporativo, derecho de las telecomunicaciones (transacciones y regulación), transacciones internacionales e importaciones. Esta visión general no constituye asesoramiento legal y se recomienda que consultes a un abogado especializado en este campo antes de tomar cualquier decisión sobre los asuntos descritos en este resumen. Para más detalles: +972-3-6093609 o en el correo electrónico: afiklaw@afiklaw.com

¹ Apelación Civil 4628/93 Estado de Israel c. *Apropim Housing and Enterprise* (1991) Ltd., 49(2) 265 (06.04.1995), Tribunal Supremo, Vicepresidente Aharon Barak, Juez Dov Levin, Juez Eliyahu Mazuz - <https://es.afiklaw.com/caselaw/19437>

² Ver: Sobre Wilhelm Tell, Bibi y la seguridad jurídica contractual en Israel/Doron Afik, Esq., publicado en Afik News 308, 06.05.2020 - <https://es.afiklaw.com/articles/a308>

³ Audiencia Adicional 2045/05 Organización de Cultivadores de Hortalizas c. Estado de Israel (11.05.2006), Tribunal Supremo, Presidente Aharon Barak, Vicepresidente Mishael Cheshin, Jueces Dorit Beinisch, Eliezer Rivlin, Ayala Procaccia, Edmond Levy, Asher Grunis, Miriam Naor, Salim Joubran - <https://es.afiklaw.com/caselaw/19442>

⁴ <https://es.afiklaw.com/updates/19452>

⁵ <https://es.afiklaw.com/updates/19455>

⁶ Ver: Sobre Wilhelm Tell, Bibi y la seguridad jurídica contractual en Israel/Doron Afik, Esq., publicado en Afik News 308, 06.05.2020 - <https://es.afiklaw.com/articles/a308>

⁷ Por ejemplo, Apelación Civil 7/24 Moshe Levy c. Queen of Sheba Assets-Eilat (23.11.2025), Tribunal Supremo, Vicepresidente Noam Sohlberg y Jueces Yael Willner y Alex Stein - <https://es.afiklaw.com/caselaw/19157>

⁸ Ver: Sobre el Abogado Google (Hermano del Dr. Google, MD) y los Acuerdos Prenupciales /Doron Afik, Esq. publicado en Afik News 411, 17.04.2024 - <https://es.afiklaw.com/articles/a411>

A Guerra dos Trinta Anos: O Fim? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, Advogado*

Na Guerra dos Trinta Anos travada na Europa entre 1618 e 1648, milhões de pessoas perderam a vida; ela terminou com a Paz de Vestfália e, até a Primeira Guerra Mundial, foi considerada a guerra mais destrutiva da história. Em contraste com este conflito breve e marginal, trava-se em Israel há 30 anos (iniciada em 06/04/1995) a "Guerra dos Contratos", uma guerra intransigente e sem tratados de paz, entre o Knesset (Parlamento) e a Suprema Corte, e dentro da própria Corte. Em janeiro de 2026, esta guerra talvez tenha chegado ao fim com uma declaração de vitória do Governo acompanhada de trombetas triunfais.

Como se interpreta um contrato? A resposta simples é: de acordo com o que está escrito nele, ou seja, a linguagem do contrato. Somente quando a linguagem do contrato é omissa ou não é clara, tenta-se rastrear a intenção das partes examinando também circunstâncias externas. Esta resposta intuitiva foi também a forma como os tribunais aplicaram a disposição de interpretação da Lei dos Contratos desde a sua promulgação em 1973 até 1995. Em 1995, a Suprema Corte determinou no Precedente *Apropim*¹ que se deve examinar a linguagem e as circunstâncias conjuntamente. Estabeleceu que, mesmo se a linguagem for clara, pode-se preferir a maneira como o juiz interpreta a intenção das partes em detrimento da linguagem do contrato. Ou seja, o tribunal pode interpretar um contrato segundo o seu entendimento da intenção das partes, e até mesmo contrariamente ao texto do contrato². Em outras palavras: uma sentença de morte para a segurança jurídica contratual em Israel.

Após muitas críticas públicas e acadêmicas, dez anos depois surgiu a oportunidade de anular o Precedente *Apropim*. No entanto, em vez disso, a Suprema Corte, em um painel expandido, apenas o moderou levemente ao estabelecer que a linguagem do contrato serve como indicação da intenção das partes.³ Decisões posteriores tenderam a dar prioridade à linguagem inequívoca de um acordo, mas na prática não deram uma resposta clara à incerteza, apenas mudando a questão de "Qual resultado o juiz vai querer?" para "Quem será o juiz?". A guerra continuou até que o Knesset decidiu, em 2011, emendar a Lei dos Contratos e esclarecer que a linguagem do contrato é o fator determinante⁴, apenas para a Suprema Corte decidir que, apesar da emenda à lei, o Precedente *Apropim* ainda estava em vigor⁵.

Nos últimos anos, a Suprema Corte anulou na prática a doutrina *Apropim* no acórdão *Bibi Roads*, no final de 2019. Ali determinou-se que, no caso de um contrato comercial entre partes sofisticadas e representadas, a linguagem do contrato é o determinante exclusivo, diferentemente dos contratos pessoais entre indivíduos sem representação legal.⁶ Muitos acórdãos posteriores consolidaram esta jurisprudência⁷ e, na prática, podia-se afirmar claramente que a doutrina *Apropim* - pelo menos em relação a contratos entre partes sofisticadas e representadas - havia desaparecido do mundo.

Tudo isso prevaleceu até que o Governo declarou, em janeiro de 2026, o seu sucesso em vencer o sistema judicial através de uma emenda adicional à Lei dos Contratos (como parte da revolução judicial que o Governo está operando para implementar). E o que estipula a emenda? Essencialmente, é o precedente *Bibi Roads*, tal como tem sido aplicado há 6 anos, esclarecendo que as próprias partes têm o direito de determinar no contrato como ele será interpretado.

Então (deixando de lado guerras desnecessárias e midiáticas), qual é a situação jurídica em Israel em relação à interpretação de contratos no início de 2026? Bastante idêntica à situação que existia no final de 2025, com o esclarecimento de que as partes podem determinar por si mesmas a forma como o contrato será interpretado (algo que, de qualquer forma, se aplica se a linguagem do contrato for respeitada e o contrato for redigido de forma profissional). Especialmente na era da IA, quando se podem gerar acordos através de uma simples consulta na internet, é de suma importância ser representado por um advogado com experiência na área⁸. Não se deve contentar com um advogado sem experiência neste campo, porque, no final das contas - e certamente entre partes sofisticadas - à importância da redação das disposições do contrato soma-se a capacidade, através de uma redação cuidadosa e profissional, de determinar a forma da sua interpretação. Uma redação ruim pode causar resultados que as partes não pretendiam.

* **Doron Afik, Esq.** é notário público e advogado licenciado para atuar em Israel e Nova York, além de sócio-gerente da Afik & Co., Attorneys and Notaries (es.afiklaw.com), parte da BOKS International (www.boks-international.com). Doron foi professor adjunto na Universidade Hebraica. Doron ministra aulas de Fusões e Aquisições como parte do programa EMBA. A atuação de Doron foca-se principalmente em transações internacionais, incluindo fusões e aquisições, resolução de disputas e questões de direito público. Ele é formado por um curso alternativo de resolução de disputas da União Europeia e pela Classe Magistral da ICC para árbitros, além de atuar como árbitro. **Gilad Bar-Ami** é advogado sênior na Afik & Co., focado principalmente em direito comercial, direito corporativo, direito das telecomunicações (transações e regulação), transações internacionais e importações. Esta visão geral não constitui aconselhamento jurídico e recomenda-se que você consulte um advogado especializado nessa área antes de tomar qualquer decisão sobre os assuntos descritos neste resumo. Para mais detalhes: +972-3-6093609 ou e-mail: afiklaw@afiklaw.com

¹ Recurso Civil 4628/93 Estado de Israel v. *Apropim Housing and Enterprise* (1991) Ltd., 49(2) 265 (06.04.1995), Suprema Corte, Vice-Presidente Aharon Barak, Juiz Dov Levin, Juiz Eliyahu Mazuz - <https://pt.afiklaw.com/caselaw/19438>

² Veja: Sobre Guilherme Tell, Bibi e a segurança jurídica contratual em Israel/Doron Afik, Esq., publicado na Afik News 308, 06.05.2020 - <https://pt.afiklaw.com/articles/a308>

³ Audiência Adicional 2045/05 *Organização dos Produtores de Hortiças v. Estado de Israel* (11.05.2006), Suprema Corte, Presidente Aharon Barak, Vice-Presidente Mishael Cheshin, Juizes Dorit Beinisch, Eliezer Rivlin, Ayala Procaccia, Edmond Levy, Asher Grunis, Miriam Naor, Salim Joubran - <https://pt.afiklaw.com/caselaw/19440>

⁴ <https://pt.afiklaw.com/updates/19454>

⁵ <https://pt.afiklaw.com/updates/19457>

⁶ Veja: Sobre Guilherme Tell, Bibi e a segurança jurídica contratual em Israel/Doron Afik, Esq., publicado na Afik News 308, 06.05.2020 - <https://pt.afiklaw.com/articles/a308>

⁷ Por exemplo, Recurso Civil de 24/7 Moshe Levy v. *Queen of Sheba Assets-Eilat* (23.11.2025), Suprema Corte, Vice-Presidente Noam Sohlberg e Juizes Yael Willner e Alex Stein - <https://pt.afiklaw.com/caselaw/19447>

⁸ Veja: O Advogado Google (irmão do Dr. Google) e os acordos pré-nupciais /Doron Afik, Esq., publicado na Afik News 411, 17.04.2024 - <https://pt.afiklaw.com/articles/a411>

La Guerre de Trente Ans : La Fin ? / Doron Afik, Esq., Gilad Bar-Ami, avocat

Lors de la Guerre de Trente Ans qui s'est déroulée en Europe entre 1618 et 1648, des millions de personnes ont perdu la vie ; elle s'est achevée par les Traités de Westphalie et, jusqu'à la Première Guerre mondiale, elle était considérée comme la guerre la plus destructrice de l'histoire. En comparaison de ce conflit bref et marginal, une « guerre des contrats » se livre en Israël depuis 30 ans (depuis le 06.04.1995), une guerre sans compromis et dépourvue de traités de paix, entre la Knesset et la Cour suprême, et au sein même de la Cour. En janvier 2026, cette guerre a peut-être touché à sa fin avec une déclaration de victoire du gouvernement accompagnée de fanfares triomphales.

Comment interprète-t-on un contrat ? La réponse simple est : selon ce qui y est écrit, c'est-à-dire le libellé du contrat. Ce n'est que lorsque le libellé du contrat est lacunaire ou obscur que l'on tente de retracer l'intention des parties en examinant également les circonstances extérieures. Cette réponse intuitive correspondait également à la manière dont les tribunaux appliquaient la disposition d'interprétation de la Loi sur les contrats depuis sa promulgation en 1973 jusqu'en 1995. En 1995, la Cour suprême a statué dans la Jurisprudence *Apropim*¹ qu'il fallait examiner conjointement le libellé et les circonstances. Elle a établi que, même si le libellé est clair, on peut préférer la manière dont le juge interprète l'intention des parties plutôt que le libellé du contrat. En d'autres termes, le tribunal peut interpréter un contrat selon sa propre compréhension de l'intention des parties, et ce, même en contradiction avec le libellé du contrat.² Autrement dit : une condamnation à mort pour la sécurité juridique contractuelle en Israël.

Après de nombreuses critiques publiques et universitaires, et dix ans plus tard, l'occasion s'est présentée d'annuler la jurisprudence *Apropim*. Cependant, à sa place, une formation élargie de la Cour Suprême ne l'a que légèrement modérée en déterminant que le libellé du contrat est l'indice de l'intention des parties³. Les arrêts ultérieurs ont eu tendance à donner la priorité au libellé sans équivoque d'un accord, mais dans la pratique, ils n'ont pas apporté de réponse claire à l'incertitude, se contentant de changer la question de "Quel est le résultat que voudra le juge ?" à "Qui sera le juge ?". La guerre a continué jusqu'à ce que la Knesset décide en 2011 d'amender la Loi sur les Contrats et de préciser que le libellé du contrat est déterminant⁴ seulement pour que la Cour détermine que, malgré l'amendement de la loi, la doctrine *Apropim* restait en vigueur.⁵ Ces dernières années, la Cour Suprême a, dans la pratique, annulé la doctrine *Apropim* dans l'arrêt *Bibi Roads* fin 2019. Il y a été déterminé que, dans le cas d'un contrat commercial entre des parties sophistiquées (averties) et représentées, le libellé du contrat est le déterminant exclusif, contrairement aux contrats personnels entre individus sans représentation juridique.⁶ De nombreux arrêts ultérieurs ont consolidé cette jurisprudence⁷ et, dans la pratique, on pouvait clairement affirmer que la doctrine *Apropim* - du moins en ce qui concerne les contrats entre parties sophistiquées et représentées - avait disparu.

Tout cela prévalait jusqu'à ce que le gouvernement annonce, en janvier 2026, avoir réussi à vaincre le système judiciaire par le biais d'un amendement supplémentaire à la Loi sur les contrats (dans le cadre de la révolution judiciaire que le gouvernement s'emploie à mettre en œuvre). Et que stipule cet amendement ? Pour l'essentiel, il reprend la jurisprudence *Bibi Roads*, telle qu'elle est appliquée depuis 6 ans, et précise que les parties elles-mêmes sont libres de déterminer dans le contrat la manière dont celui-ci sera interprété.

Alors (en mettant de côté les guerres inutiles et médiatisées), quelle est la situation juridique en Israël concernant l'interprétation des contrats au début de 2026 ? Assez identique à la situation qui prévalait fin 2025, avec la précision que les parties peuvent déterminer elles-mêmes la méthode d'interprétation du contrat (chose qui s'applique de toute façon si l'on respecte le libellé du contrat et que celui-ci est rédigé de manière professionnelle). Surtout à l'ère de l'IA, où il est possible de générer des accords via une simple requête sur Internet, il est primordial d'être représenté par un avocat expert dans le domaine.⁸ Il ne faut pas se contenter d'un avocat manquant d'expérience en la matière, car en fin de compte - et certainement entre parties sophistiquées - à l'importance de la rédaction des dispositions du contrat s'ajoute la capacité, grâce à une rédaction prudente et professionnelle, de déterminer leur mode d'interprétation. Une mauvaise rédaction risque d'entraîner des résultats que les parties n'avaient pas envisagés.

* **Doron Afik, Esq.** est notaire public et avocat autorisé à exercer en Israël et à New York, ainsi qu'associé gérant d'Afik & Co., Attorneys and Notaries (es.afiklaw.com), qui fait partie de BOKS International (www.boks-international.com). Doron était professeur adjoint à l'Université hébraïque. Doron enseigne des cours de fusions et acquisitions dans le cadre du programme EMBA. La pratique de Doron se concentre principalement sur les transactions transfrontalières, notamment les fusions et acquisitions, le règlement des différends et les questions de droit public. Il est diplômé d'un cours alternatif de résolution des différends de l'Union européenne et de la Master Class ICC pour arbitres, tout en agissant en tant qu'arbitre. **Gilad Bar-Ami** est avocat senior chez Afik & Co., spécialisé principalement en droit commercial, droit des sociétés, droit des télécommunications (transactions et réglementation), transactions internationales et importations. Ce résumé ne constitue pas un conseil juridique et il est recommandé de consulter un avocat spécialisé dans ce domaine avant de prendre toute décision concernant les questions décrites dans ce résumé. Pour plus de détails : +972-3-6093609 ou par email : afiklaw@afiklaw.com

¹ Appel civil 4628/93 État d'Israël c. Apropim Housing and Enterprise (1991) Ltd., 49(2) 265 (06.04.1995), Cour suprême, vice-président Aharon Barak, Juez Dov Levin, Juez Eliyahu Mazuz - <https://fr.afiklaw.com/caselaw/19435>

² Voir : Sur Guillaume Tell, Bibi et la sécurité juridique contractuelle en Israël / Doron Afik, Esq., publié dans Afik News 308, 06.05.2020 - <https://fr.afiklaw.com/articles/a308>

³ Audience supplémentaire 2045/05 Vegetable Growers Organization c. État d'Israël (11.05.2006), Cour suprême, président Aharon Barak, vice-président Mishael Cheshin, juges Dorit Beinisch, Eliezer Rivlin, Ayala Procaccia, Edmond Levy, Asher Grunis, Miriam Naor, Salim Joubran - <https://fr.afiklaw.com/caselaw/19443>

⁴ <https://fr.afiklaw.com/updates/19453>

⁵ <https://fr.afiklaw.com/updates/19456>

⁶ Voir : Sur Guillaume Tell, Bibi et la sécurité juridique contractuelle en Israël / Doron Afik, Esq., publié dans Afik News 308, 06.05.2020 - <https://fr.afiklaw.com/articles/a308>

⁷ Par exemple, appel civil 24/7 Moshe Levy c. Queen of Sheba Assets-Eilat (23.11.2025), Cour suprême, vice-président Noam Sohlberg et les juges Yael Willner et Alex Stein - <https://fr.afiklaw.com/caselaw/19445>

⁸ Voir : Maître Google (le frère du Docteur Google) et les contrats de mariage / Doron Afik, Esq., publié dans Afik News 411, 17.04.2024 - <https://fr.afiklaw.com/articles/a411>